

В Стара Загора отбелязват 144 години от повторното Освобождение на града

Понеделник, 10 Януари 2022

На 13 януари 2022 г., /четвъртък/ се навършват 144 години от повторното Освобождение на Стара Загора през Руско-турската война 1877 – 1878 г.

Община Стара Загора и Старозагорска митрополия ще отбележат славната дата в историята на града. По повод паметното събитие от 10.30 ч. в Православен храм „Света Троица“ ще бъде отслужена заупокойна молитва от Негово Високопреосвещенство Старозагорски митрополит Киприан и духовниците на Стара Загора, в памет на загиналите при превземането, опожаряването и освобождението на Стара Загора български опълченци, руски воини и мирни граждани.

На 22 юли 1877 г. град Стара Загора е освободен от Девети Кавказки драгунски полк, под командването на херцог Лайхтембергски. Българските опълченци и руските войски с генералите Гурко и Столетов са тържествено посрещнати в Стара Загора на 23 юли 1877 г. На следващия ден е избрана привременна комисия с председател учителят - поет и общественик П. Р. Славейков.

Радостта не трае дълго. Сюлейман паша отдава голямо значение на стратегическото положение на Стара Загора и насочва 40-хилядния си корпус да превземе града. Решителната битка между двете войски е на 31 юли 1877 г. В боевете при Стара Загора получават бойното си кръщение Самарското знаме и Българското опълчение. Геройски загива и командирът на Трета опълченска дружина подп. Калитин. След продължителен бой войските на предния отряд на генерал Гурко се оттеглят за да защитават прохода Шипка. Част от населението на града, заедно с придошлите от селата също се изтегля, следвайки армията. Хората, които не успяват да се изтеглят са зверски избити. Градът е превзет, опожарен и сринат до основи от османците. В четирите църкви на града са избити хиляди души мирно население. Много млади жени и деца са отвлечени в робство.

По различни сведения загиват около 14 500 българи от града и селата на юг от града. Не са пощадени дори и тези, които търсят спасение в православните храмове. Освирепели от твърдата съпротива, турците извършват нечувани кланета и опожаряват града. Цели пет месеца градът остава в тяхно владение. През това време пожарищата продължават да тлеят, а навсякъде в града има камари от трупове. Властите безуспешно се опитват да ги погребат. Мъченически загиналите старозагорци и жители на околните села, които са потърсили спасение в града, така и не са погребани и костите им белеят по улиците.

Въпреки тежката зима на 1877 г. русите атакуват и на 10 декември пада обсаденият Плевен. Руските войски, проявявайки героизъм и себеотрицание преминават успешно старопланинските проходи. В началото на януари 1878 г. под командването на генералите Ф. Радецки, Н. Святополк - Мирски и М. Скобелев русите разбиват лагера на турските войски при Шипка-Шейново. Руските войски преминават бързо през подбалканското поле, като се сражават с остатъците на османската армия.

На 13 януари 1878 г. те повторно освобождават Стара Загора. Този път няма тържествено посрещане на освободителите от страна на населението. Единственият човек, който ги посреща е българката Неда Черковина, която успява да оцелее в петмесечния ад. За нейните страдания пише възрожденецът Г. Димитров в книгата си ,,Страданията на българите и Освобождението на България през 1877-78 год.”

Започва бавното и мъчително възстановяване на града от руините, за да достигне до нас, съвременниците в днешния си вид.